

Uutiskirje

1/2008

Tavoitteena metsäalan liiketoiminnan kehittäminen

Joensuun yliopistossa toimintansa aloittanut Metsäalan ennakointiyksikkö jatkaa vuosina 2003–2008 toteutetun Metsäalan tulevaisuusfoorumin työtä. Ennakointiyksikön tavoite ja tehtävät perustuvat tulevaisuusfoorumin tärkeimpään suositukseen monipuolistaa metsäsektorin elinkeinorakennetta. Ennakointiyksikössä toteutettavat tulevaisuusselvitykset painottuvat kuluttaja- ja yhteiskuntamuutoksen ennakointiin. Tulevaisuusselvitysten suunnitteluun ja toteutukseen osallistuu laaja joukko yritysalamän ja yhteiskunnan asiantuntijoita.

Metsäalan ennakointiyksikkö

Valmisteltuja tulevaisuusselvitysten aiheita

Innovaatiopajat ja seminaarit

Metsäsektorin toimintaedellytystyöryhmän raportti valmistunut

Ennakointiyksikön uutiskirje

Metsäalan ennakointiyksikkö

Ennakointiyksikön tärkein tavoite on edistää metsiän ja puuhun perustuvan uuden yrityksen ja liiketoiminnan syntymistä sekä olemassa olevan liiketoiminnan uusiutumista. Tavoitteen saavuttamiseksi ennakointiyksikkö tuottaa ja välittää tietoa tulevaisuuden muutostekijöistä yrityksille, innovaatiotoimijoille, tutkimus-, koulutus- ja kehittämisorganisaatioille, politiikkaohjelmien valmistelijoille sekä aluekehitysviranomaisille.

Ennakointiyksikössä toteutetaan samanaikaisesti useita metsäalan tulevaisuuteen liittyviä hankkeita. Yhteistyökumppanina on muun muassa Joensuun Tiedepuisto Oy ja rahoittajina Manner-Suomen ESR-ohjelman Itä-Suomen suuralueosio, Joensuun kaupunki ja maa- ja metsätalousministeriö.

Ennakointiyksikön ytimen muodostavat tulevaisuusselvitykset, jotka analysoivat tulevaa kehitystä ja sen vaihtoehtoja sekä tekevät suosituksia metsiän ja puuhun perustuvan liiketoiminnan kehittämiseksi. Selvitykset painottuvat toistaiseksi vähälle huomiolle jääneisiin kuluttaja- ja yhteiskuntamuutoksiin, joilla on suuri merkitys yritysten tuotannon ja palveluiden kehittämiseksi.

Tulevaisuusselvitysten suunnitteluun osallistuvat ennakointiyksikön ohjaus-, toteutus-, ja tukiryhmäläiset, joita on yhteensä lähes 50 henkilöä yritys- ja yhteiskuntaelämän eri aloilta. Laajalla osallistumisella varmistetaan selvitysaiheiden ja tiedontarpeiden kohtaaminen. Kolmen pysyvän ryhmän lisäksi kukaan tulevaisuusselvitykseen kutsutaan mukaan selvityksen aiheeseen perehtyneitä asiantuntijoita.

Valmisteltuja tulevaisuusselvitysten aiheita

Metsäalan ennakointiyksikössä on etsitty ideovien ryhmätyömenetelmien avulla ajankohtaisimpia yksikölle sopivia tulevaisuusselvitysten aiheita.

Kahden tulevaisuusselvityksen suunnittelu on jo pitkällä. Toisen selvitys tarkastelee, miten liiketoimintaa voidaan kehittää lisäämällä poikkisektoraalista yritysyritysteistyötä. Selvityksessä keskitytään energiatuotannon ja puutuoteteollisuuden rajapintaan. Toisessa selvityksessä etsitään keinoja, joilla voidaan edistää metsätalouden osaamispalveluiden liiketoimintamahdollisuuksia.

Metsäalan ennakointiyksikkö harkitsee myös kahden muun selvityksen käynnistämistä. Selvityksissä ennakoidaan kansainvälistä energia-, ilmasto- ja luonnonvarapolitiikan sekä ympäristöasenteiden muutosta sekä muutosten vaikutuksia metsäalan palvelujen ja puusta valmistettujen tuotteiden kysynnälle, hyväksyttävyydelle ja kilpailukyvyille.

Näiden selvitysten lisäksi ideoinnissa tuli esille kaksi metsäalan liiketoiminnan kehitykselle tärkeää aihetta, joita Metsäalan ennakointiyksikkö ei itse lähde selvittämään: puusta ja kilpailevista materiaaleista valmistettujen tuotteiden elinkaari- ja ympäristöjalanjälkien arviointi sekä metsänomistajan tavoitteiden ja arvojen muutosten ennakointi. Ennakointiyksikkö pyrkii tukemaan näiden aiheiden jo muualla tehtävän tutkimusten tulosten hyödyntämistä.

Ennakointiyksikkö toteuttaa erillisrahoitettuja toimeksiantoja, joissa hyödynnetään yksikön tutkimus- ja ennakointiosaamista, metsäalan tuntemusta ja laajaa verkottumista. Näissä eri toimialoille tarjottavissa asiakaskohtaisissa palveluissa tulevaisuutta luodataan asiakkaiden päätösten ja strategioiden tueksi. Lisätietoja ennakointipalveluistamme saat yksikön johtajalta: anssi.niskanen@joensuu.fi.

Innovaatiopajat ja seminaarit

Uusien metsien ja puun hyödyntämiseen perustuvien liiketoimintaideoiden löytämiseksi järjestetään kerran vuodessa avoimen innovaatiotoiminnan periaatteita soveltava innovaatiopaja. Innovaatiopajassa esitään uusia tuote-, palvelu- tai toimintatapaideoita, jalostetaan niitä ja sovitaan, miten ideoita jatkokehitetään hankkeiksi ja liiketoiminnaksi.

Metsäalan ennakointiyksikkö järjestää puolen päivän mittaisen tulevaisuusseminaarin 10.2.2009 Helsingissä. Aiheena tulee olemaan asiakaslähtöinen metsäalan kehittäminen. Tarkempaa tietoa seminaarista lähetetään uutiskirjeen lukijoille myöhemmin tänä vuonna.

Metsäsektorin toimintaedellytystyöryhmän raportti valmistunut

Valtioneuvoston kanslian asettaman metsäsektorin toimintaedellytystyöryhmän puheenjohtaja, Sitran yliasiamies Esko Aho luovutti ryhmän loppuraportin pääministeri Matti Vanhaselle 30.9.2008.

Raportin suositukset on jaettu kolmeen osaan. Ensimmäinen osa suosituksista sisältää Kansallisen metsäohjelman 2015 mukaisia toimenpiteitä metsävarojen kehittämiseksi ja taloudellisen hyödyntämisen edistämiseksi. Näihin kuuluvat mm. ehdotukset puuntuotannon lisäämiseksi, liikenneinfrastruktuurin parantamiseksi sekä metsälökoon kasvattamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriön ehdotetaan käynnistävän ohjelman metsäpalveluyrittäjyyden kehittämiseksi.

Toinen osa suosituksista pyrkii lisäämään puusta valmistettujen nykyisten ja uusien tuotteiden arvoa. Ehdotuksiin kuuluvat mm. valtion ja elinkeinoelämän tutkimus- ja kehitystoiminnan yhteistyön vahvistaminen sekä tulevaisuuden elinkeino- ja liiketoimintamahdollisuuksien ennakoinnin koordinoinnin parantaminen. Työ- ja elinkeinoministeriön ehdotetaan laativan suunnitelman, jolla metsäklusterissa syntyvistä innovaatioista voidaan kehittää uutta liiketoimintaa pääomasijoittajien avulla.

Kolmas osa suosituksista pyrkii parantamaan metsäsektorin toimintaympäristöä. Metsäsektorin myönteistä roolia tulisi korostaa ilmasto- ja energiakysymyksistä neuvoteltaessa ja kotimaan puumarkkinoiden toimivuutta tulisi parantaa. Metsäalan hallinnon toimivuudesta tulisi laatia riippumaton arvio.

Yleisluontoisiksi jäävien suositusten toimeenpanemiseksi ryhmä ehdottaa järeitä politiikkatoimia: hallituksen tulisi perustaa metsäsektorin politiikkaohjelma ja talouspoliittisen ministerivaliokunnan tulisi ottaa ryhmän suositukset seurannan ja päätöksenteon kohteeksi.

Ennakointiyksikön uutiskirje

Ennakointiyksikön työn etenemistä ja tuloksia voi seurata tämän uutiskirjeen ja internet-sivujen www.metsaennakointi.fi avulla. Uutiskirje on lähetetty kaikille Metsäalan tulevaisuusfoorumin uutiskirjeen lukijoille. Mikäli haluat liittyä tai poistua postituslistalta, lähetä sähköposti-ilmoitus osoitteella saija.miina@joensuu.fi.

Metsäteollisuuden ja metsäsektorin toimintaedellytystyöryhmän loppuraportti:
www.vnk.fi/julkaisut/julkaisusarja/fi.jsp

Puutuoteklusterin tutkimusstrategia
www.metsateollisuus.fi/Infokortit/puutuoteklusterintutkimusstrategia/

Metsätieteen päivien metsäekonomistiklubin tilaisuus "Suomen metsäala globaalissa puristuksessa" www.metla.fi/org/sms/paiva/paiva.htm

Valtioneuvoston tulevaisuusselonteko ilmasto- ja energiapolitiikasta
www.vnk.fi/hankkeet/tulevaisuusselonteko/fi.jsp

Tekesin Megatrendit ja me -projekti
www.tekes.fi/TilastotJaVaikutukset/ennakointi.html

Metsäalan ennakointiyksikön uutiskirje

Julkaisija:
Metsäalan ennakointiyksikkö
Joensuun yliopisto
PL 111
80101 Joensuu

Toimittaja: Saija Miina

Metsäalan ennakointiyksikkö Internetissä:
<http://www.metsaennakointi.fi> (avautuu marraskuussa 2008)

Voit saada tiedon uutiskirjeen ilmestymisestä sähköpostilla ilmoittautumalla jakelulistalle:
saija.miina@joensuu.fi

